

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2453

[Total No. of Pages : 4

[5004]Ext.-1
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
Micro Economic Analysis I & II
(External - 2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :100

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answer should be precise and to the point.*
- 4) Neat diagrams must be drawn wherever necessary.*

Q1) Explain the Cardinal and Ordinal utility approach of consumer behaviour. **[20]**

OR

Explain the concepts of cost a firm, and relationship between cost curves.

Q2) Explain the law of variable proportions. **[20]**

OR

Explain the Edgeworth box depiction of competitive market equilibrium of exchange.

Q3) Compare the outcomes of monopoly market and perfectly competitive market. **[20]**

OR

What is Oligopoly? How the price and output determined under collusive oligopoly firms.

Q4) Explain the Baumols sales revenue maximization model. **[20]**

OR

Explain the Bergson - samuelson's concept of social Welfare function.

P.T.O.

Q5) Write notes on any four of the following :

[20]

- a) Basic micro Economic problems.
- b) Index Numbers.
- c) Consumer Surplus.
- d) Price discrimination.
- e) Selling cost.
- f) Arrow's Impossibility Theorem.

Total No. of Questions : 05]

P2453

[5004]Ext.-1
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
Micro Economic Analysis I & II
(External - 2013 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) उपभोक्ता वर्तणुकीसंबंधी अंकदर्शी व क्रमदर्शी उपयोगिता दृष्टीकोण स्पष्ट करा. [20]

किंवा

उत्पादन पेढ्यासंबंधीच्या व्यय संकल्पना स्पष्ट करा आणि व्ययवक्रातील संबंध स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) बदलत्या प्रमाणाचा नियम स्पष्ट करा. [20]

किंवा

एजवर्थ पेटीच्या साहाय्याने स्पर्धात्मक बाजारस्थितीतील विनिमय संतुलन स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) मत्केदारी बाजार व पूर्णस्पर्धात्मक बाजाराच्या निष्कर्षांची तुलना करा. [20]

किंवा

अल्प जनधिकार म्हणजे काय? संगनमत असलेल्या उत्पादन संस्था आपले उत्पादन व किंमतीची निश्चीती कशा प्रकारे करतात ते स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) बाऊमल यांचे 'विक्रीप्राप्ती महत्तमीकरण' प्रतिमान स्पष्ट करा.

[20]

किंवा

बर्गसन - सॅम्युलसन यांची 'सामाजीक कल्याण फलन' संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) टिपा लिहा. (कोणतेही चार)

[20]

- अ) मूलभूत सूक्ष्म आर्थिक समस्या
- ब) किंमत निर्देशांक
- क) उपभोक्त्याचे संतोषाधिक्य
- ड) मूल्यभेद
- इ) विक्रीखर्च
- फ) अॅरोचा अशक्यता सिद्धांत

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2462

[Total No. of Pages : 4

[5004]Ext.-10

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC - 304 : Demography and Rural Development

(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :100

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*

Q1) Explain the growth and distribution of World Population with reference to developed and developing countries. **[20]**

OR

Explain the theory of demographic transition and its relevance in Indian context.

Q2) What is mean by fertility? What are the different factors affecting fertility rate? **[20]**

OR

What do you mean by rural - urban population? Explain the trends of rural - urban distribution of population in India.

Q3) Explain the meaning of rural development. What are the various approaches of rural development? **[20]**

OR

What do you mean by rural indebtedness? Explain the magnitude causes and remedial measures for removing rural indebtedness.

P.T.O.

Q4) What are the problems of rural development in India? How these problems can be mitigated according to you? **[20]**

OR

Briefly explain the objectives of the following development programmes and critically evaluate their success.

- i) MGNREGS
- ii) Swarna Jayanti Gram Swarajgar Yojana

Q5) Write short notes on (any four) : **[20]**

- a) Inter - disciplinary relationship of population studies
- b) Optimum Population
- c) Age structure of population
- d) Micro - Finance Institutions
- e) Human Development Index
- f) 73rd Constitutional Amendment

Total No. of Questions : 5]

P2462

[5004]Ext.-10

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC - 304 : Demography and Rural Development

(2013 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) विकसित व विकसनशील देशांच्या संदर्भात जागतिक लोकसंख्येची वृद्धी व वितरण स्पष्ट करा. [20]

किंवा

भारताच्या संदर्भात लोकसंख्या संक्रमण सिद्धांत व त्याची समर्पकता स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) जननदर म्हणजे काय? जननदरांवर परिणाम करणारे विविध घटक कोणते? [20]

किंवा

ग्रामीण - शहरी लोकसंख्या म्हणजे काय? भारतीय लोकसंख्येच्या ग्रामीण शहरी वितरणातील कल स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) ग्रामीण विकासाचा अर्थ स्पष्ट करा. ग्रामीण विकासासंबंधातील विविध दृष्टिकोण कोणते? [20]

किंवा

ग्रामीण कर्जबाजारीपणा म्हणजे काय? ग्रामीण कर्जबाजारापणाचा आकारमान, कारणे व सुधारणात्मक उपाययोजना स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) भारताच्या ग्रामीण विकासातील समस्या कोणत्या? या प्रश्नांची सोडवणूक कशा प्रकारे करता येऊ शकेल असे तुम्हास वाटते. [20]

किंवा

खालील विकास कार्यक्रमांची उद्दिष्ट्ये सांगून त्यांच्या यशाचे टीकात्मक मूल्यमापन करा.

- i) MGNREGS - महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना
- ii) स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना

प्रश्न 5) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणतेही चार) [20]

- अ) लोकसंख्याशास्त्राचे आंतर - शाखीय संबंध
- ब) पर्याप्त लोकसंख्या
- क) लोकसंख्येची वयोरचना
- ड) सूक्ष्म वित्तसंस्था
- इ) मानवी विकास निर्देशांक
- फ) 73वी घटना दुरुस्ती.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2463

[Total No. of Pages : 4

[5004]Ext.-11

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

**EC - 305 : World Economy and Economics of Environment
(2013 Pattern)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :100

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answers should be precise and to the point.*

Q1) Explain the role of multinational corporations in World Economic Development. **[20]**

OR

State the objectives and role of organisation for economic cooperation and development.

Q2) Explain the impact of Euro Zone Crisis on Indian Economy. **[20]**

OR

Explain the impact of Globalization on soviet union Economy.

Q3) State the meaning, nature and scope of Economics of Environment. **[20]**

OR

Explain in detail the effects of environment on human being.

Q4) Explain the role of Public, Private and Co-operative sector in Environmental protection. **[20]**

OR

Explain in detail the concept of Natural farming.

P.T.O.

Q5) Write short notes any four

[20]

- a) Effects of Globalization on Indian Economy.
- b) Objectives of SAARC.
- c) Growth reforms in China.
- d) Environmental degradation.
- e) Social forestry.
- f) Role of environmental education.

Total No. of Questions : 5]

P2463

[5004]Ext.-11

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC - 305 : World Economy and Economics of Environment

(2013 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) जागतिक आर्थिक विकासात बहुराष्ट्रीय महामंडळांची भूमिका स्पष्ट करा. [20]

किंवा

जागतिक सहकार्य आणि विकास संघाची उद्दिष्टे आणि भूमिका सांगा.

प्रश्न 2) युरो क्षेत्रातील संकटचा भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील प्रभाव स्पष्ट करा. [20]

किंवा

जागतिकीकरणाचा रशियन अर्थव्यवस्थेवरील प्रभाव स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) पर्यावरण अर्थशास्त्राचा अर्थ, स्वरूप आणि व्याप्ती सांगा. [20]

किंवा

पर्यावरणाचे मानवी जिवणावरील परिणाम सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) सार्वजनिक, खाजगी आणि सहकारी क्षेत्राची पर्यावरण संरक्षणातील भूमिका स्पष्ट करा.[20]

किंवा

नैसर्गिक शोती ही संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

- अ) जागतिकीकरणाचे भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम
- ब) सार्कची (SAARC) उद्दिष्टे
- क) चिनमधील अभिवृद्धी सुधारणा
- ड) पर्यावरण ज्हास
- इ) सामाजिक वनीकरण
- फ) पर्यावरण विषयक शिक्षणाची भूमिका

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2464

[Total No. of Pages : 4

[5004] Ext. - 12

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC - 306 : Economics of Finance and Econometrics

(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answers should be precise and to the point.*
- 4) Draw neat diagrams wherever necessary.*
- 5) Use of non-scientific calculator is allowed.*

Q1) Answer the following questions. (any one) **[20]**

- a) Explain the concept and types of option and future markets and also explain how they are useful to decide trading strategies.
- b) Explain in detail the types of financial instruments and how the financial system is regulated.

Q2) Answer the following questions. (Any one) **[20]**

- a) State the difference between Depository institutions and non-depository institutions.
- b) Explain the concept of portfolio and the role of Capital Asset Pricing Model.

Q3) Answer the following questions. (any one) **[20]**

- a) What is Econometrics? Elucidate the scope of econometrics with suitable examples.

P.T.O.

- b) The net investment function of the economy is $I = \beta_0 + \beta_1 R + u$. Where 'I' denotes investment, R denotes the interest rate and β_0 and β_1 are the unknown parameters of the investment function. Construct a scatter diagram from the observation and establish the investment function from the following data.

Sr.	Rate of Interest = (R.%)	Investment (I) Y
	X	
1	6	9.0
2	7	5.5
3	6	8.0
4	8	4.0
5	9	3.5
6	10	2.5
7	8	3.0
8	10	1.5
9	12	1.2
10	11	1.8
11	13	1.5

Q4) Answer the following questions (any one) **[20]**

- a) What is dummy variable? Explain the types of it.
- b) Define multicollinearity and state the types of it with their consequences.

Q5) Answer the following questions. (any four) **[20]**

- a) Write a note on forward contract.
- b) What are swaps? Explain the mechanics and types of swaps.
- c) What is hedging?
- d) Write a note on Identification
- e) Write a note on lag model
- f) What is hypothesis testing?

Total No. of Questions : 5]

P2464

[5004] Ext. - 12

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC - 306 : Economics of Finance and Econometrics

(2013 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) उत्तरे मुद्देसूद आणि योग्य असावित.

4) आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

प्रश्न 1) खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

[20]

अ) पर्याय बाजार आणि भविष्य बाजार यांच्या संकल्पना स्पष्ट करून त्यांचे प्रकार स्पष्ट करा. व्यापाराचे डावपेच आणण्यासाठी यांचा कसा उपयोग होतो ते देखील स्पष्ट करा.

ब) वित्तीय साधनांचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा आणि वित्तीय प्रणाली कशी नियंत्रित केली जाते ते सांगा.

प्रश्न 2) खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

[20]

अ) निधीधारक संस्था व अनिधी धारक संस्था यातील फरक सांगा.

ब) दस्तावैज संकल्पना आणि भांडवली संपत्ती किंमतप्रणाली प्रतिमानाचे कार्य स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

[20]

अ) अर्थमिती म्हणजे काय? सुयोग्य उदाहरणे देऊन अर्थमितीची व्याप्ती सविस्तर स्पष्ट करा.

- ब) अर्थव्यवस्थेतील निव्वळ गुंतवणूक फलन पुढीलप्रमाणे आहे. $I = \beta_0 + \beta_1 R + u$. 'I' म्हणजे गुंतवणूक, R म्हणजे व्याजदर, β_0 व β_1 हे गुंतवणूक फलनातील माहीत नसलेले घटक आहेत. यावरून विखुरलेला ग्राफ काढा. आणि खाली दिलेल्या आकडेवारीवरून गुंतवणूक फलन तयार करा.

Sr.	Rate of Interest = (R.%) X	Investment (I) Y
1	6	9.0
2	7	5.5
3	6	8.0
4	8	4.0
5	9	3.5
6	10	2.5
7	8	3.0
8	10	1.5
9	12	1.2
10	11	1.8
11	13	1.5

प्रश्न 4) खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) [20]

- अ) आभासी चल म्हणजे काय? त्याचे प्रकार सविस्तर लिहा.
ब) बहू सह रेषीय पद्धतीची व्याख्या द्या त्याचे प्रकार व त्यांचे परिणाम सांगा.

प्रश्न 5) खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (कोणतेही चार) [20]

- अ) Forward Contract टीप लिहा.
ब) वित्तीय अदलाबदल म्हणजे काय? त्यांचे कार्य व प्रकार लिहा. टीप लिहा.
क) द्विधा व्यापार म्हणजे काय?
ड) Identification - समानता तत्वावर टीप लिहा.
इ) Lag प्रतिमान टीप लिहा.
फ) गृहीतक तपासणी म्हणजे काय?

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2454

[Total No. of Pages : 4

[5004]Ext.-2
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
Public Economics - I and II
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :100

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answers should be precised and to the point.*

Q1) "Government is an agent for Economic - planning and development" Do you agree? Comment. **[20]**

OR

Explain the contribution of Samuelson in demand revealing schemes for public goods.

Q2) Explain the changes in structure and Growth of Public Expenditure. **[20]**

OR

What is double taxation? Explain in briefly problems of Double Taxation.

Q3) Explain the classical approach of public debt. **[20]**

OR

What is fiscal policy? Explain the objectives of Fiscal policy.

Q4) Comment on the recommendations of 12th Finance Commission. **[20]**

OR

Critically evaluate the Indian Tax System.

P.T.O.

Q5) Write short notes (any four) :

[20]

- a) Public Goods.
- b) Social cost - benefit analysis.
- c) Excess burden of taxes.
- d) Balanced budget multiplier.
- e) Sources of public Debt.
- f) Effect of Indirect Taxes.

Total No. of Questions : 5]

P2454

[5004]Ext.-2
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
Public Economics - I and II
(2013 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुध्देसूद असावीत.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) आर्थिक नियोजन आणि विकास यात शासन हा एक अभिकर्ता आहे. तुम्ही सहमत आहात काय? भाष्य करा. [20]

किंवा

सैम्यूलसन यांचे सार्वजनिक वस्तूसाठीच्या मागणी प्रकटी योजनामधील योगदान स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) सार्वजनिक खर्चाची रचना आणि वाढीतील बदल स्पष्ट करा. [20]

किंवा

दुहेरी करारोपण म्हणजे काय? दुहेरी करारोपणाच्या समस्या थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) सार्वजनिक कर्जाचा सनातनवादी दृष्टीकोण स्पष्ट करा. [20]

किंवा

राजकोणीय धोरण म्हणजे काय? राजकोणीय धोरणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) 12 व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीवर भाष्य करा.

[20]

किंवा

भारतीय करपद्धताचे टीकात्मक मूल्यमापन करा.

प्रश्न 5) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

[20]

- अ) सार्वजनिक वस्तु.
- ब) सामाजिक खर्च लाभ विश्लेषण.
- क) कराचा अतिरिक्त भार.
- ड) संतुलीत अंदाजपत्रक गुणक.
- इ) सार्वजनिक कर्जाचे स्रोत.
- फ) अप्रत्यक्ष करांचे परीणाम.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2455

[Total No. of Pages : 4

[5004]Ext.-3
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
International Trade and International Finance
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :100

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answers of the questions should be precise and to the point.*
- 4) Neat diagrams must be drawn wherever necessary.*

Q1) What is terms of Trade? Explain how the economic development affects on terms of trade? **[20]**

OR

Critically examine the Ricardo's theory of International Trade.

Q2) Explain Important W.T.O. Agreements Regarding Agriculture and their expected effects on Indian Agriculture. **[20]**

OR

Explain in detail the effects of tariffs.

Q3) Explain the purchasing power parity theory of Exchange rate. **[20]**

OR

Explain the factors affecting on International capital movements.

Q4) Explain in detail objectives and functions of World Bank. **[20]**

OR

Explain the scope & features of Eurocurrency market.

P.T.O.

Q5) Write short notes (any four) :

[20]

- a) Net Barter Terms of Trade
- b) Leontief paradox
- c) Objectives of International Monetary Fund
- d) Features of Global Trade Growth
- e) Recent Devaluations of Indian Rupee
- f) Role of foreign capital in under developed country

Total No. of Questions : 5]

P2455

[5004]Ext.-3

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

International Trade and International Finance

(2013 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) उत्तरे नेमकी मुद्देसूद असावीत, आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) व्यापारशर्ती म्हणजे काय? आर्थिक विकासाचा व्यापार शर्तीवर कसा परिणाम होतो ते स्पष्ट करा. [20]

किंवा

रिकार्डो यांच्या आंतरराष्ट्रीय व्यापार सिद्धांताचे टीकात्मक परिक्षण करा.

प्रश्न 2) W.T.O. चे शेतीसंबंधीचे महत्वाचे करार स्पष्ट करा आणि त्याचा भारतीय शेतीवरील अपेक्षित परिणाम स्पष्ट करा. [20]

किंवा

जकार्तीचे परिणाम सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) विनिमय दराचा खरेदी शक्ती समता सिद्धांत स्पष्ट करा. [20]

किंवा

आंतरराष्ट्रीय भांडवल हालचालींवरील परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) जागतिक बँकेची उद्दिष्ट्ये आणि कार्ये सविस्तर लिहा.

[20]

किंवा

युरोचलन बाजाराची व्याप्ती आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

[20]

- अ) निव्वळ वस्तु - व्यापार शर्ती.
- ब) लिऑन्टिफचा विरोधाभास.
- क) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीची उद्दिष्ट्ये.
- ड) जागतिक व्यापार वृद्धीची वैशिष्ट्ये.
- इ) अलिकडील भारतीय रूपयांचे अवमूल्यने.
- फ) परकिय भांडवलाची अविकसित राष्ट्रातील भुमिका.

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :
[Total No. of Pages : 4

P2456

**[5004]Ext. - 4
M.A. (Part - I)
ECONOMICS**

**Mathematical Economics & Statistical Techniques
(2013 Pattern)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instructions to the candidates :

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answers should be precise and the point.*
- 4) *Draw neat diagrams wherever necessary.*
- 5) *Use of non - scientific calculator is allowed.*

Q1) Solve any one of the following: [20]

- a) solve the following :
 - i) 15% of 500
 - ii) What percent is 5 of 200?
 - iii) What percent is 200 of 500?
 - iv) What is the quantity whose 20% is 100?
- b) Calculate the point elasticity of demand for the demand schedule $P = 60 - 0.2Q$ where price is
 - i) zero
 - ii) Rs. 20
 - iii) Rs. 40 and
 - iv) Rs. 60

Q2) Solve any one of the following : [20]

- a) Solve by determinants the following equations.
$$3x + 3y - z = 11$$
$$2x - y + 2z = 9$$
$$4x + 3y + 2z = 25$$
- b) The demands x_1, x_2 for two goods at prices p_1, p_2 have the relation $p_2(a_1 + b_1x_1) = p_1(a_2 + b_2x_2)$. Given the consumers income $M = p_1x_1 + p_2x_2$, find the demand function for each good.

P.T.O.

Q3) Solve any one of the following :

[20]

a) Find and draw the ogives for the following data :

Class interval	Frequency
25-30	3
30-35	4
35-40	4
40-45	5
45-50	15
50-55	7
55-60	3
60-65	4
65-70	2
70-75	1
75-80	1
80-85	1

b) Find the mode of the following data :

Weights of Students	Frequency
90-100	10
100-110	37
110-120	65
120-130	80
130-140	51
140-150	35
150-160	18
160-170	4

Also write the merits and demerits of mode.

Q4) Solve any one of the following :

[20]

- a) Find the elasticity of supply for the given data:

Price of the commodity (y)	Supply (x)
5	90
28	409
10	120
9	155
20	372
15	153
12	130
26	452
18	250
12	199

- b) Compute correlation coefficient in the following series relating to cost of living and wages and comment :

Wages : 100 101 103 102 100 99 97 98 96 95
Cost : 98 99 99 97 95 92 95 94 90 91

Q5) Solve on any four of the following :

[20]

- a) Find the elasticity of demand function $x = 7 - 2p$, when
- $p = 1$ and
 - $p = 2$
- b) Find Marginal Cost if the cost functions are given as
- $C = 1000 + 2x - 5x^2$
 - $C = 500 - 3x + 2x^2$
 - $C = 11 + x$
 - $C = 1000 + 100x - 10x^2 + x^3$
- c) Find the cost function for a commodity whose MC function is given by $MC = 5 + 8x$. It is given that the fixed cost is 75.

- d) Following figures give the ages in years of newly married husbands and wives. Prepare a Bivariate Frequency Distribution.

Age of husband	24	26	27	25	28	24	27	28	25	26
Age of wives	17	18	19	17	20	18	18	19	18	19
Age of husband	25	26	27	25	27	26	25	26	26	26
Age of wives	17	18	19	19	20	19	17	20	17	18

- e) Write the rules applied for the preparation of a table.
- f) Compute the A. Mean of the following frequency distribution :

Marks	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
Students	5	11	18	22	16	8

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2457

[Total No. of Pages : 4

[5004]Ext.-5

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

Agricultural Economics and Industrial Economics

(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :100

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*

Q1) Explain in detail the problems of Agriculture labour.

[20]

OR

Explain the role of NABARD in Agricultural credit.

Q2) Describe the problems of Agricultural marketing in India.

[20]

OR

Explain the present status and future of organic farming in India.

Q3) Discuss the role and problems of public sector enterprises in India.

[20]

OR

Explain in detail the various factors affecting the industrial location.

Q4) State the sources of Industrial Finance.

[20]

OR

Explain the problem of regional industrial imbalance in India.

P.T.O.

Q5) Write short notes on (any Four)

[20]

- a) Contract farming
- b) Problems in measurement of industrial productivity
- c) Place of Agriculture in Indian economy
- d) Importance of foreign capital
- e) Industrial policy - 1991
- f) Effect of SEZ on Agriculture

Total No. of Questions : 5]

P2457

[5004]Ext.-5
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
Agricultural Economics and Industrial Economics
(2013 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) शेतमजुरांच्या समस्या सविस्तर स्पष्ट करा. [20]

किंवा

कृषी पतपुरवठ्यातील नाबार्डची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) भारतातील शेतमाल विक्री व्यवस्थेच्या समस्या विशद करा. [20]

किंवा

भारतातील सेंद्रिय शेतीची सद्यःस्थिती आणि भवितव्य स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) भारतातील सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमाची भूमिका व समस्यांची चर्चा करा. [20]

किंवा

औद्योगिक स्थान - निश्चितीवर परिणाम करणारे विविध घटक सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) औद्योगिक वित्त-पुरवठ्याचे मार्ग सांगा.

[20]

किंवा

भारतातील प्रादेशिक औद्योगिक असमतोलाची समस्या स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

[20]

- अ) करार शेती
- ब) औद्योगिक उत्पादकता मापनातील समस्या
- क) भारतीय अर्थव्यवस्थेतील शेतीचे स्थान
- ड) विदेशी भांडवलाचे महत्व.
- इ) औद्योगिक धोरण - 1991
- फ) शेतीवरील सेझचे परिणाम

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2458

[Total No. of Pages : 4

[5004]Ext.-6
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
Indian Economic Policy & Labour Economics
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :100

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*

Q1) Explain the relation between the trends in demographic features and Economic Development. **[20]**

OR

Explain in detail the changing structure of India's Foreign Trade since 1991.

Q2) Explain the problems of India's Industrial Exports. **[20]**

OR

Explain the financing policy of Infrastructure development in India.

Q3) Explain the Nature, Scope and Importance of Labour Economics. **[20]**

OR

Critically examine the marginal productivity theory of wages.

Q4) Explain in detail the causes and effects of Absenteeism of Industrial Labour in India. **[20]**

OR

Explain the Achievements and failures of labour unions in India.

P.T.O.

Q5) Write short notes on (any Four) :

[20]

- a) Employment Trends in organised sector in India
- b) Exit policy
- c) Arguments against privatization
- d) Social Security Measures
- e) Major reforms in financial sector
- f) Female workers policy

Total No. of Questions : 5]

P2458

[5004]Ext.-6
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
Indian Economic Policy & Labour Economics
(2013 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) आर्थिक विकास व लोकसंख्याशास्त्रीय वैशिष्ट्ये यामधील संबंध स्पष्ट करा. [20]

किंवा

1991 पासूनची भारताच्या विदेशी व्यापाराची बदलती रचना सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) भारताच्या औद्योगिक निर्यातीच्या समस्या स्पष्ट करा. [20]

किंवा

भारतातील पायाभूत सुविधा विकास वित्तपुरवठा धोरण स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) श्रम अर्थशास्त्राचे स्वरूप, व्याप्ती व महत्व स्पष्ट करा. [20]

किंवा

वेतनाच्या सिमान्त उत्पादकता सिद्धांताचे टिकात्मक परिक्षण करा.

प्रश्न 4) भारतातील औद्योगिक कामगारांच्या गैरहजेरीची कारणे व परिणाम सविस्तर स्पष्ट करा. [20]

किंवा

भारतातील कामगार संघटनांचे यश - अपयश स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

- अ) भारतातील संघटीत क्षेत्रातील रोजगार प्रवृत्ती
- ब) निर्गमन धोरण
- क) खाजगीकरण विरोधी युक्तीवाद
- ड) सामाजिक सुरक्षितता विषयक उपाययोजना
- इ) वित्तीय क्षेत्रातील प्रमुख सुधारणा
- फ) महिला कामगार धोरण

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2459

[Total No. of Pages : 4

[5004]Ext.-7
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
EC - 301 : Macro Economic Analysis
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :100

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answer should be precise and to the point.*
- 4) Neat diagrams must be drawn wherever necessary.*

Q1) What is disposable income? Explain the relation between income and consumption. **[20]**

OR

Explain the Say's law of market. How it criticized by Keynes?

Q2) Explain the derivation of IS and LM curve. **[20]**

OR

Explain the Real Business Cycle Theory.

Q3) Explain the components of money stock in India. **[20]**

OR

Explain the Keynesian theory of demand for money.

Q4) Explain the instruments of monetary policy. **[20]**

OR

Explain the Taylor rule.

P.T.O.

Q5) Write short notes on (any Four) :

[20]

- a) G.D.P deflector.
- b) Investment multiplier.
- c) Marginal productivity of capital.
- d) Philips curve.
- e) Demand - pull Inflation.
- f) Debate relating to the definition of money.

Total No. of Questions : 5]

P2459

[5004]Ext.-7
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
EC - 301 : Macro Economic Analysis
(2013 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) व्ययशक्य उत्पन्न म्हणजे काय? उत्पन्न आणि उपभोग यामधील संबंध स्पष्ट करा. [20]

किंवा

‘से’ यांचा बाजारविषयक सिद्धांत स्पष्ट करा. केन्स यांनी त्यावर कशी टीका केली आहे.

प्रश्न 2) IS व LM वक्राची निर्मिती स्पष्ट करा. [20]

किंवा

वास्तव व्यापारचक्र सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) भारतातील पैशाच्या साठ्याचे घटक स्पष्ट करा. [20]

किंवा

पैशाच्या मागणी संबंधीचा केन्स यांचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) चलनविषयक धोरणाची साधने स्पष्ट करा.

[20]

किंवा

टेलर यांचा नियम स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

[20]

- अ) स्थूल देशांतर्गत उत्पादन संकोचक
- ब) गुंतवणूक गुणक
- क) भांडवलाची सिमान्त उत्पादकता
- ड) फिलिप्स वक्र
- इ) मागणीजन्य भाववाढ
- फ) पैशाच्या व्याख्येसंबंधीचा वादविवाद

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2460

[Total No. of Pages : 4

[5004]Ext.-8
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
EC - 302 : Growth and Development
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :100

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answers should be precised and to the point.*

Q1) What is less developed countries? Explain the characteristics of less developed countries. **[20]**

OR

Explain the various approaches of poverty in India.

Q2) Evaluate balanced growth theory of Nurkse. **[20]**

OR

What is migration? State the causes of migration.

Q3) Explain the role of Agriculture in Economic Development. **[20]**

OR

Explain the Importance of Import substitution.

Q4) Explain the role of IMF in the Economic development. **[20]**

OR

Explain the role of markets in the development process.

P.T.O.

Q5) Write short notes (any four) :

[20]

- a) Indicators of Growth.
- b) Measurements of inequality.
- c) Rural Migration.
- d) Export promotion.
- e) Objectives of World Bank.
- f) Size of holding.

Total No. of Questions : 5]

P2460

[5004]Ext.-8
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
EC - 302 : Growth and Development
(2013 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1) अल्पविकसीत देश म्हणजे काय? अल्पविकसीत देशाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [20]
किंवा
भारतातील दारिद्र्या बाबतचे विविध दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2) नक्स यांच्या 'समतोलीत विकास सिद्धांताचे' मूल्यमापन करा. [20]
किंवा
स्थलांतर म्हणजे काय? स्थलांतराची कारणे स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3) आर्थिक विकासातील शेतीची भूमिका स्पष्ट करा. [20]
किंवा
आयात पर्यायीकरणाचे महत्व स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4) आर्थिक विकासातील आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीची भूमिका स्पष्ट करा. [20]
किंवा
विकास प्रक्रियेतील बाजारपेठेची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

[20]

- अ) वृद्धीचे निर्देशक
- ब) विषमतेचे मापन
- क) ग्रामीण स्थलांतर
- ड) निर्यात प्रोत्साहन
- इ) जागतिक बँकेची उद्दिष्ट्ये
- फ) धारणक्षेत्राचे आकारमान

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2461

[Total No. of Pages : 4

[5004]Ext.-9

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

**EC - 303 : Modern Banking and Research Methodology
(2013 Pattern)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :100

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precised and to the point.*

Q1) Explain the Balance Sheet of a commercial bank. **[20]**

OR

Explain the Features of Indian Money market.

Q2) Explain the nature and importance of NBFIs in India. **[20]**

OR

Explain the importance of foreign direct Investment in India.

Q3) Explain the importance and difficulties of social science research. **[20]**

OR

What is sampling? Explain the types and problems of sampling.

Q4) What are the methods of classification? **[20]**

OR

Explain the stages of Report writing.

P.T.O.

Q5) Write short Notes (any four)

[20]

- a) Role of Hypothesis
- b) Liquidity and profitability
- c) Financial Inclusion
- d) Global Financial Crisis - 2008
- e) Historical method of research
- f) Correlation

Total No. of Questions : 5]

P2461

[5004]Ext.-9

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC - 303 : Modern Banking and Research Methodology

(2013 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1) व्यापारी बँकेचा ताळेबंद स्पष्ट करा. [20]
किंवा
भारतीय नाणेबाजाराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2) भारतातील बँकेतर वित्तीय संस्थांचे स्वरूप आणि महत्व स्पष्ट करा. [20]
किंवा
भारतात विदेशी प्रत्यक्ष गुंतवणूकीचे महत्व स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3) समाजशास्त्रीय संशोधनाचे महत्व आणि समस्या स्पष्ट करा. [20]
किंवा
नमूना निवड म्हणजे काय? नमूना निवडीचे प्रकार आणि समस्या स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4) वर्गीकरणाच्या पद्धती कोणत्या आहेत? [20]
किंवा
अहवाल लेखनाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

[20]

- अ) गृहितकाची भुमिका
- ब) रोखता व लाभप्रदता
- क) वित्तीय समावेशन
- ड) जागतिक वित्तीय संकट - 2008
- इ) संशोधनाची ऐतिहासिक पद्धत
- फ) सहसंबंध

